

Î N C H E I E R E

14 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,
judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Oleg Sternioală, Valentina Clevadi

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Ministerul Justiției, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Raru Ion împotriva Ministerului Justiției privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral cauzat prin această încălcare,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2016 prin care s-a admis apelul declarat de Raru Ion, s-a casat hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 29 februarie 2016 și s-a emis o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii,

c o n s t a t ă

La 18 decembrie 2015, Raru Ion s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral cauzat prin această încălcare.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 09 iunie 2014 prin hotărârea Judecătoriei Cahul a fost respinsă cererea sa de chemare în judecată depusă împotriva ÎM „Gospodăria Comunal Locativă” Cahul cu privire la încasarea prejudiciului material, prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată.

Indică că, hotărârea în cauză a fost emisă cu încălcarea legislației în vigoare, prin faptul că pricina a fost examinată în lipsa sa și a avocatului, care a depus cerere de amânare a ședinței din motive întemeiate, însă aceasta a fost ignorată, chiar dacă a fost unica solicitare depusă.

Menționează că, instanța de apel prin decizia din 20 noiembrie 2014 a casat hotărârea Judecătoriei Cahul din 09 iunie 2014 și a restituit pricina la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

La rejudecare în prima instanță, cererea de chemare în judecată a fost repartizată în mod aleatoriu, însă a înaintat cerere de recuzare judecătorului căruia i s-a repartizat cauza, din motiv că anterior a participat pe cauze similare pe care le-a avut cu ÎM „Gospodăria Comunal Locativă” Cahul. Ca rezultat, acțiunea a fost repartizată repetat, urmând astfel să fie judecată din nou de judecătorul care a participat la examinarea în prima instanță și a cărei hotărâre a fost casată de către instanța de apel.

Consideră că, instanța de judecată cu rea-voință trăgănează intenționat desfășurarea procesului, încălcându-i dreptul său la judecarea pricinii într-un termen rezonabil.

Solicită reclamantul, constatarea faptului încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și încasarea din bugetul de stat în beneficiul său a prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 29 februarie 2016 cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Raru Ion a contestat-o cu apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2016 s-a admis apelul declarat de Raru Ion, s-a casat hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 29 iunie 2016 și s-a emis o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii, fiind constatat faptul încălcării dreptului reclamantului Raru Ion la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile la cererea de chemare în judecată înaintată de Raru Ion împotriva ÎM GCL Cahul cu privire la încasarea prejudiciului material, moral și a cheltuielilor de judecată, cu încasarea de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției a prejudiciului moral în mărime de 10 000 lei. În rest, pretențiile înaintate au fost respinse.

La 26 septembrie 2016, cu respectarea termenului prevăzut de art. 434 CPC, Ministerul Justiției a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu decizia contestată, considerând-o neîntemeiată prin faptul că nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, fiind aplicate eronat normele de drept material.

Susține că, perioada de examinare din speța pentru care se pretinde constatarea încălcării termenului rezonabil de examinare, nu poate fi imputată exclusiv instanței de judecată, deoarece, la caz se atestă un comportament intolerabil din partea participanților la proces, urmat de tergiversarea procesului.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, recursul declarat de către Ministerul Justiției urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Ministerul Justiției este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, Colegiul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că argumentele invocate de către recurent în cererea de recurs poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Colegiul reiterează și faptul că, recursul trebuie să fie unul "efectiv", atât în practică, cât și în drept. Un astfel de recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime” conform Convenției (*a se vedea Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova, nr.45701/99, §137, ECHR 2001-XII*). În același timp, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, reieșind din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Ministerul Justiției, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Ministerul Justiției, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Oleg Sternioală

Valentina Clevadî